

Quick scan ecologie Warmenhuizen - Brede school

Quick scan ecologie

Warmenhuizen - Brede school

Auteur P.J.H. van der Linden

Opdrachtgever Buro Vijn

Projectnummer 12.006

Ingen januari 2012

foto omslag Volkstuincomplex van vereniging Natuurgenot.

Els & Linde B.V.
Dr. A.R. Holplein 1
4031 MB Ingen
tel: 0344 - 642517
fax: 0344 - 600832
mob: 06 - 27564247
e-mail: vanderlinden@elsenlinde.nl

Inhoud

Inleiding	4
Beschrijving	5
Waarnemingen	8
Analyse	12
Conclusie en advies	13
Literatuur	14

Inleiding

De gemeente Warmenhuizen is bezig met de voorbereidingen voor de bouw van een brede school. Op de gewenste locatie zijn volkstuintjes aanwezig. Voor deze volkstuintjes wordt een alternatieve locatie gezocht en ingericht. Voor de plannen wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel hiervan is een onderzoek naar de effecten op beschermde soorten. Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de Flora- en Faunawet. Om te kunnen beoordelen of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn, is op 23 januari 2012 door een ecooloog een bezoek gebracht aan het plangebied.

Ter plekke is beoordeeld of er sprake is van potentieel aanwezige beschermde soorten en of deze schade ondervinden van het voornemen. Voor het schatten van de aanwezigheid van beschermde soorten, is onderzocht welke landschapselementen en habitats aanwezig zijn binnen het plangebied of de directe omgeving. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten in de omgeving.

Globale ligging van het plangebied.

Beschrijving

De planlocatie ligt aan de rand van de bebouwde kom van Warmerhuizen. Op de planlocatie zijn volkstuinen ingericht. Op circa 4,4 kilometer afstand ligt het Natura 2000 gebied Schoorlse duinen. Op grotere afstand liggen de Natura 2000 gebieden Zwanenwater & Pettemerduinen en Abtskolk & De Putten. Op circa 2,6 kilometer afstand ligt een gebied wat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

■ **Natura 2000 gebied Schoorlse duinen**

Het gebied Schoorlse Duinen beslaat een strook kalkarme (en plaatselijk kalkrijkere) duinen die ligt tussen Bergen en de Hondsbossche Zeewering. Hier bevinden zich de hoogste duinen van ons land, tot maximaal 58 m boven zeeniveau. Het is een gevarieerd en uitgestrekt duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. In het westen liggen lagere zeereepduinen, gevolgd door een sterk geaccidenteerd landschap met uitgestrekte valleicomplexen, die over een grote oppervlakte zijn begroeid met dophei- en kraaiheivegetatie. De binnenduintrand is vrijwel geheel bebost. Een deel van deze bossen zijn oude loofbossen, een ander deel bestaat uit naaldbossen, die gezien de ouderdom en het lokaal voorkomen van zeldzame planten grote natuurwaarde hebben. In het zuidelijk deel lopen de boscomplexen door tot aan het buitenduin. In 1997 is ter hoogte van de Parnassiavallei een kerf aangebracht in de 100-150 m brede zeereep om zeewaterinvloed tot in de binnenduinen terug te brengen.

■ **Natura 2000 gebied Zwanenwater & Pettemerduinen**

Ten zuiden van Callantsoog ligt een uitgestrekt duingebied dat tot Petten doorloopt. Het noordelijke deel hiervan is het Zwanenwater. Het Zwanenwater is een vrijwel ongeschonden landschap van overwegend kalkarme duinen met vochtige en drassige valleien. In het centrum liggen twee uitgestrekte duinmeren. Beide meren worden omringd door een brede strook moerasland. In sommige van de vochtige duinvalleien en plaatselijk op de oevers van de meren treedt laagveenvorming op. Achter de zeereep in het zuidelijke deel, de Pettemerduinen, liggen goed ontwikkelde duinvalleien, zoals de Korfwateren, en droge duinen. Door de grote variatie in milieutypen in het gebied, variërend van droog tot zeer nat en van kalkrijk tot kalkarm, is een grote verscheidenheid van vegetatietypen aanwezig waarin tal van zeldzame plantensoorten voorkomen.

De kalkarme droge duinen van met name het Zwanenwater herbergen een oppervlakte duinheide. Het gebied is ontstaan nadat omstreeks 1600 het zeegat Zijpe werd afgesloten. Door deze afsluiting kon duinvorming optreden, eerst aan de oostzijde van de aanwezige strandwal, later ook aan de westzijde. Tussen beide duinenrijen ontstond een duinvallei. De westelijke duinenrij is tot aan de dag van vandaag onderhevig aan verstuiwing. Er is dan ook een ingewikkeld complex ontstaan van secundaire valleien en paraboolduinen, die elkaar op vele manieren overlappen en doorkruisen.

■ **Natura 2000 gebied Abtskolk & De Putten**

Het aangewezen gebied maakt deel uit van de Zijpe-en Hazepolder en de Vereenigde Harger- en Pettemerpolder. De Zijpe-en Hazepolder is een droogmakerij die is drooggelegd aan het eind van de 16e eeuw. De polder is in afdelingen verdeeld vanwege hoogteverschillen tussen de delen van het drooggevalen land. Elke afdeling werd met een letter van het alfabet aangeduid en had voor bemaling zijn eigen windmolen. De Vereenigde Harger- en Pettemerpolder is enkele tientallen jaren later drooggelegd. De opening in de duinenrij tussen Petten en Camperduin is eind 16e eeuw definitief gedicht maar de Hondsbossche Zeewering is in zijn huidige vorm in 1870 gereed gekomen. Ten gevolge van kleiwinning in de jaren vijftig en zeventig van de vorige eeuw zijn respectievelijk de plassen van De Putten en de Abtskolk ontstaan. Het gebied bestaat verder overwegend uit grasland. De Zijpe-en Hazepolder heeft een rechtlijnige verkaveling terwijl het slotenpatroon in de Vereenigde Harger- en Pettemerpolder een minder regelmatig karakter heeft.

■ **Ecologische Hoofdstructuur**

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

Ligging Natura 2000 gebieden ten opzichte van het plangebied.

Ligging Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ten opzichte van het plangebied.

Waarnemingen

Op 23 januari 2012 is het plangebied bezocht door een ecooloog. Ter plaatse is gezocht naar sporen van beschermde soorten en naar andere aanwijzingen voor het potentieel voorkomen van dergelijke soorten. Naast deze waarnemingen is een goed overzicht verkregen in de ecologische opbouw van het gebied.

■ Vegetatie

Het volkstuincomplex wordt intensief onderhouden en beheerd. Hier wordt voornamelijk groente zoals bieten, kolen, prei, courgette en wortelen verbouwd. Op dergelijke terreinen wordt vaak een vegetatie van hakvruchten aangetroffen. De tredvegetatie – met name bij de ingang – is goed ontwikkeld. Slechts zelden is er meer dan een rompgemeenschap aanwezig. Het plangebied wordt geheel omsloten door een brede sloot. Gezien het waterpeil in deze sloot is er een sterke ontwatering aanwezig. Het smalle grasstrookje en het talud van de sloot is begroeid met grassen en enkele zeer algemene nitrofiële kruiden. Op het volkstuincomplex zijn enkele opstallen aanwezig. De opstallen bestaan uit kassen en enkele kleine schuurtjes.

Op het volkstuincomplex zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten.

■ Zoogdieren

Er zijn nauwelijks schuilmogelijkheden voor zoogdieren op of langs het volkstuincomplex aanwezig. Hier en daar is materiaal opgestapeld wat als schuilplek voor de bunzing (*Mustela putorius*) kan fungeren. In de oever van de sloot langs het plangebied, kan een bruine rat (*Rattus norvegicus*), woelrat (*Arvicola terrestris*), muskusrat (*Ondatra zibethicus*), veldmuis (*Microtus arvalis*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*) of een bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) worden aangetroffen. De kans op aanwezigheid van bijzondere soorten kan worden uitgesloten.

■ Vogels

Een volkstuincomplex is een optimaal voedselgebied voor de huismus. De huismus (*Passer domesticus*) is algemeen in Noord-Holland en ook in Warmenhuizen aangetroffen (Scharringa 2010). Gekeken is naar het voorkomen van potentiële verblijfplaatsen voor de huismus op het plangebied. Deze zijn tijdens het ecologisch onderzoek niet gevonden. Binnen het plangebied is waarschijnlijk een soortenarm bouwlandvogelgezelschap aanwezig. In dergelijke vogelgezelschappen komen slechts algemeen voorkomende vogels voor. Tevens is gekeken naar geschikte verblijfplaatsen voor de steenuil op en rondom het plangebied. Deze zijn tijdens het ecologisch onderzoek niet gevonden.

■ Overige soorten

Er is een (zeer) kleine kans op aanwezigheid van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) op het plangebied. Er is echter geen geschikt voortplantingswater aanwezig. Ideaal voortplantingswater voor de rugstreeppad is tijdelijk van aard, ondiep – maximaal 20 cm diep – en vegetatieloos. Waarschijnlijk zal de bruine kikker (*Rana temporaria*) en de meerkikker (*Pelophylax ridibunda*) aanwezig zijn. Uit de literatuur blijkt dat er oude waarnemingen zijn van rugstreeppad en dat beide kikkers aanwezig zijn in de omgeving (Herder 2010). Slechts bij werkzaamheden aan de slootoever en of het plaatselijk dempen van de sloot, moet met deze dieren rekening worden gehouden.

In de sloot zijn nagenoeg geen waterplanten aanwezig. De kans op een rijke visfauna is daarmee vrijwel uit te sluiten.

Volkstuintje.

Opgestapeld materiaal.

Kassen aanwezig op het plangebied.

Brede sloot langs het plangebied.

Brede sloot langs plangebied.

Analyse

Uit het veldbezoek en de literatuur blijkt dat er nagenoeg geen kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Het volkstuincomplex kan als voedselgebied voor de huismus dienen. Gekeken is naar het voorkomen van potentiële verblijfplaatsen voor de huismus op het plangebied. Deze zijn tijdens het ecologisch onderzoek niet gevonden.

Er is een oude waarneming van de rugstreeppad in de omgeving van Warmenhuizen. Het plangebied is in potentie geschikt voor de rugstreeppad. Echter de kans dat deze soort op het plangebied voorkomt is erg klein. In de sloot c.q. de oever kunnen soorten als de bruine kikker en de meerkikker aanwezig zijn. Slechts bij werkzaamheden aan de slootoever en of het plaatselijk dempen van de sloot, moet met deze dieren rekening worden gehouden. In de sloot zijn nagenoeg geen waterplanten aanwezig. De kans op een rijke visfauna is daarmee vrijwel uit te sluiten.

De bruine kikker en de meerkikker vallen onder de zorgplicht van de Flora en Faunawet, wat betekend dat zo mogelijk rekening gehouden moet worden met de soorten en rechtstreekse effecten moeten worden voorkomen.

De beide kikkers overwinteren meestal op het land, verscholen in de vegetatie en in holletjes. De soorten verlaten het water vaak al vlak na het paarseizoen. De werkzaamheden aan de sloten worden daarom bij voorkeur in de nazomer, het najaar of de winter uitgevoerd. De kans op effecten op deze soorten is dan het kleinste. Het voortplantingseizoen moet bij voorkeur worden vermeden. Er is geen ontheffing noodzakelijk voor de meerkikker of de bruine kikker.

Conclusie en advies

De gemeente Warmenhuizen is bezig met de voorbereidingen voor de bouw van een brede school. Voor de bouwplannen is een onderzoek uitgevoerd naar de effecten op beschermde soorten. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en Faunawet. Om een goed oordeel te kunnen geven is op 23 januari 2012 een bezoek gebracht aan het plangebied.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor vogels met een vaste verblijfplaats. Het plangebied is in potentie geschikt voor de rugstreeppad. Echter de kans dat deze soort op het plangebied voorkomt is erg klein. In de sloot c.q. de oever kunnen soorten als de bruine kikker en de meerkikker aanwezig zijn. Slechts bij werkzaamheden aan de slootoever en of het plaatselijk dempen van de sloot, moet met deze dieren rekening worden gehouden.

Binnen het plangebied zijn geen beschermde planten aangetroffen of te verwachten.

Er is geen ontheffing ex artikel 75 Flora en Faunawet noodzakelijk, ook is geen verklaring van geen bedenkingen noodzakelijk. Er zijn geen belemmeringen vanuit beschermde natuurwaarden voor het oprichten van een brede school.

Literatuur

- Helger, J. (2010) Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010. RAVON, Noord-Hollands Landschap.
- Hoogeboom, D. (2011) Verspreidingsatlas van de zoogdieren van Noord-Holland. Werkatlas. Zoogdiervereniging e.a.
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijs (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Noord-Hollands Landschap.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.

■ Internet

zoogdieratlas.nl
waarneming.nl
ravon.nl